

særlig kirkelig Bestyrelse skal have den øverste Myndighed over disse Midler, der nu bruges til Folkekirken. Saa længe Kirken er en Folkekirke i Henhold til Grundlovens Bestemmelser, maa Kirkeforholdene styres og ledes af Folkerepresentationen i Forening med Landets Regering som øverste Myndighed. Det har for Resten altid været Venstres Syn paa den Sag, lige siden Grundloven blev til. Jeg ved ikke, om jeg har misforstaaet den højtærede Minister, men det forekommer mig, at hans Udtalelser gik ud paa at gøre Kirkens Bestyrelse eneraadig over Kirkens Midler, hvilket jeg ikke finder heldigt. Man vilde ved at sætte Præsterne paa fast Løn opnaa adskillige Goder, blandt andet det, at man undgik Præsternes evige Jagen efter ny Embeder for at faa bedre Indtægt. Nu er det gerne saa, at naar en Præst har siddet i et Embede 6, 8 eller højst 10 Aar, gælder det for ham at søge et Embede andetsteds, og saaledes kommer der en evig Vandring hen imod de bedre Indtægter. Det turde være mere heldigt, at en Præst, naar han er bleven kendt med sin Menighed og virkelig er bleven noget for den, kunde blive siddende og nyde sin Løn med stadig stigende Indtægt. Det vilde blive til Velsignelse for begge Parter. Man vilde ogsaa undgaa et andet uheldigt Forhold, nemlig dette at visse Egne af Landet stadig maa nøjes med gamle udslidte Præster, medens andre Egne have Præsterne i deres Ungdoms og Manddoms Kraft. Saaledes har man i Vestjylland Præster, der staa i deres bedste Arbejdskraft, fordi Embederne der ere smaa. Men saa snart de blive ældre, søge de til Sjælland eller over til de mindre Øer, hvor vi saa faa de gamle udslidte Præster. Det have vi mærket i de mange Aar, jeg har boet paa Sjælland, hvor vi stadig have faaet Præster, som Jyderne først have taget al Nytten af. Jeg har hørt den Indvending, og den højtærede Minister slog ogsaa derpaa, at hvis Præsterne fik fast Løn, vilde de i højere Grad end nu føle sig som Statstjenere. Det kan jeg ikke indse. Efter min Mening skulle de ikke have Statstilskud, men blot det, som Kirken har i Forvejen, det er tilstrækkeligt. Man kunde jo sige det samme om Skolelærerne, som virkelig faa et Statstilskud, idet de Midler, som Skolevæsenet havde i Forvejen, vare for smaa, men det er der dog ingen, der vil sige, at Lærerne nu ere mere Statstjenere, fordi de lønnes med Statstilskud. Jeg kunde derfor have ønsket, at Lønningsbestemmelserne bleve tagne med her. Men

naar det ikke kan lade sig gøre og den højtærede Minister udtalte sig derimod, skal jeg selvfølgelig resignere. Jeg slutter mig til Forslaget, som det her foreligger med Klasseinddelingen af Embederne og vil støtte det, uanset de Ønsker, jeg har omtalt. Maaske kan man saa senere faa en Præstelønningslov.

Jeg skal derefter omtale et andet Punkt i Forslaget, hvilket ogsaa er omtalt tidligere, hvorfor jeg ikke skal dvæle længe derved. Det er Bestemmelsen i § 4, ifølge hvilken de Mænd og Kvinder, som ere i en tjenende Stilling, ere undtagne fra at blive fuldt myndige Menighedsmedlemmer i den danske Folkekirke. Denne Bestemmelse er ogsaa indsat som Imødekommen — det vil jeg gerne tro —, men den gaar i alt Fald i en Retning, som for mig er et Tilbageskridt. Den fandtes ikke i Forslaget i Fjor. Det er jo desværre noget, vi kende, at i alle borgerlige og politiske Forhold danner Tjenestetyendet en Undtagelse. Jeg forstaaer nu ikke, hvorfor de Mænd og Kvinder, som indgaa et privat Tjenesteforhold med en Mand eller Kvinde, egentlig skulde være undergivne Undtagelseslove, hvorfor de egentlig skulle — jeg havde nær sagt — tilhøre en Slags Paria-kaste. Det gøre de i Grunden, idet de skydes ud fra alle borgerlige Rettigheder, og ifølge dette Forslag skulde skydes ud fra at være fuldt ud Medlemmer af den danske Folkekirke. Jeg ved godt, at, naar de have egen Husstand og ere gifte, betragtes de ikke som Hustyende, men det er den eneste Undtagelse. Her synes jeg, at der var en udmærket Lejlighed til at skaffe denne gamle Fordom ud af Verden, jeg synes, at her kunde være en passende Anledning til at slaa Hul paa Isen. Disse kirkelige Forslag ere dog af en meget mere aandelig Art end almindelige politiske og borgerlige Forhold, og jeg kan ikke tænke mig andet, end at en Mand eller Kvinde, fordi han eller hun er i en tjenende Stilling, kan have lige saa god Forstand paa kirkelige Forhold og være lige saa interesserede i disse Forhold som en, der ikke staa i en tjenende Stilling, og jeg har da ogsaa i mit Liv set mange Eksempler paa, at Karle og Piger kunne have meget mere kirkelig Interesse end Husmødre og Husbønder. Naar en Pige, der har fyldt sit 25 Aar, vælger den Stilling at være Sy-pige, har hun Valgret, men naar hun er i tjenende Forhold, har hun det ikke. Det ser lidt underligt ud, synes jeg. Jeg vil ogsaa gøre opmærksom paa, at ifølge dette Lovforslag er der ingen af os, der er født